

2299

Núm. 28

BUTLLETÍ INFORMATIU

Desembre 2008

PARC NATURAL DE SANT LLORENÇ DEL MUNT I L'OBAC · CENTRE DE DOCUMENTACIÓ I EDUCACIÓ AMBIENTAL

Parc Natural
de Sant Llorenç
del Munt i l'Obac
Xarxa de Parcs Naturals

Centre de documentació
Terrassa E - 2987

Voltant pel Parc

de Sant Llorenç del Munt i l'Obac

Activitats al parc

Introducció a la geologia
del Massís

Història de l'Obac

La Ruta dels Bandolers

Espectacle de contes
i llegendes

Medi Natural

Novetats bibliogràfiques

La Ruta dels Bandolers

La Roca del Cavaller

Jocs per a petits
excursionistes i circuit
d'orientació del bestiar
d'en Pere Quart

Opinió

Entrevista: Francesc Sales

Racones del Parc

Fauna i Flora

Font Negra

25 anys d'activitat!

Introducció a la geologia del Massís

Data: 06 de desembre de 2008

Horari: 08.30 h

Lloc: Estació d'autobusos de Terrassa (punt de trobada)

Adreça: Ctra. de Montcada, km 2 (parada del Bus Parc)

Població: Terrassa

Organitza: Ajuntament de Terrassa

Telèfon: 93 739 70 19

turisme@terrassa.cat

Accés: Pagant

Preu: 10,50 € menors de 7 anys;

14,00 € adults i nens de 7 a 16

anys; 12,50 € majors de 65 anys.

Tipus de públic: General

Descripció de l'activitat: Sortida amb el Bus Parc i arribada a l'Obac, on tindrà lloc un esmorzar de forquilla al restaurant La Pastora. A continuació, acompanyats per un guia, descobrirem l'origen de les serres de l'Obac i St. Llorenç.

Retorn a Terrassa amb el Bus Parc i arribada al voltant de les 13.30 h.

Durada de la ruta guiada: 2 h.

Història de l'Obac

Data: 08 de desembre de 2008

Horari: D'11 a 14 h

Lloc: Casa Nova de l'Obac

Adreça: B122, ctra. de Terrassa a Rellinars, km 10

Població: Terrassa

Ho organitza: CIMA (Centre d'Interpretació del Medi Ambient, SL)

Telèfons: 93 785 54 61 · 646 804 574

p.santlorenc.obac@diba.cat

Accés: Pagant

Preu: 3 € adults; 2 € nens entre 6 i 12 anys i majors de 65 anys; 10% de descompte per a famílies nombroses i socis del Cercle d'Amics dels Parcs Naturals.

Tipus de públic: General

Descripció de l'activitat: Itinerari guiat per un camí planer que s'endinsa en els frondosos boscos d'alzina que neixen a recer de l'altiu Castellsapera. Al llarg de l'itinerari coneixerem algunes de les formes d'aprofitament dels recursos de la muntanya en temps passat, com la pràctica del carboneig i la conservació del gel en pous de glaç, prenent com a fil conductor la història de la família Obac.

Requisits de l'activitat: Calçat adequat per caminar i roba adequada a l'època de l'any.

Novetats bibliogràfiques al CDEA

Catàleg del fons documental del Centre de Documentació i Educació Ambiental. 2008.

Terrassa: Ajuntament de Terrassa, Medi Ambient i Sostenibilitat, setembre de 2008. CD. Catàleg en format CD del fons documental del Centre de Documentació i Educació Ambiental (CDEA), en el qual es poden trobar totes les referències bibliogràfiques que hi ha. Inclou el catàleg bibliogràfic, el de material didàctic, el recull videogràfic i el catàleg del fons documental del Parc Natural de St. Llorenç del Munt i l'Obac. Es pot fer cerca per paraula clau o per títol.

La Mola. Persones i camins. 25 rutes per arribar al cim.

Vicens i Llauredó, Albert. St. Vicenç de Castellet: Farell Editors, març de 2007. 172 p. En el llibre podem descobrir la muntanya més estimada de la comarca a través de vint-i-cinc rutes que parteixen de tots els municipis de l'entorn. Aquestes rutes es complementen amb un seguit d'entrevistes a personatges vinculats, a la Mola.

Joc per a petits excursionistes i circuit d'orientació del Bestiari d'en Pere Quart

Data: del 20 fins al 21 de desembre.

Horari: De les 11.30h fins les 13.30h

Lloc: El Marquet de les Roques

Població: Sant Llorenç Savall

Organitzador: Gest Lúdic

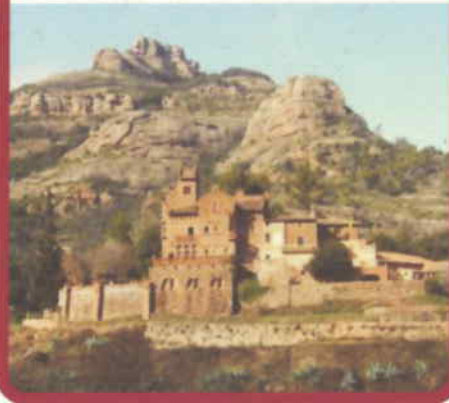
Contacte: 93 714 10 53 ·

lobrador@lobrador.net

Preu: 3 €

Tipus públic: General

Descripció: Itineraris per descobrir i conèixer l'entorn del Marquet de les Roques i l'obra poètica d'en Pere Quart.

La Roca del Cavaller

Entre el coll del Correu i els Hostalets del Daví el camí ral s'estreny i avança per una zona ombrívola i escarpada. Aquest tram havia estat escenari de nombrosos crims i robatoris protagonitzats per bandolers, ja que era de pas obligat en el recorregut de Barcelona a Manresa. És entre aquests dos punts on es troba la roca del Cavaller, entre el cingle i el camí, fet que impedia qualsevol escapatòria.

Segons la llegenda, en aquest indret un cavaller que feia de correu va ser sorprès per uns bandolers que pretenien assaltar-lo. Veient-se atrapat, va esperonar ben fort el seu cavall i aquest va fer un gran salt sobre la roca i el barranc. Així va poder escapar dels bandits, que van quedar del tot boca-badats.

Segons diuen, la força amb què el cavall va saltar va deixar al terra una marca en forma de ferradura, que encara avui es pot observar.

Extrat del llibre Històries i llegendes de St. Llorenç del Munt i l'Obac, J. Suades i D. Sarz. Ed. Farell, col·lecció Popular, Llegendes. St. Vicenç de Castellet, 2000.

Crèdits

Redacció: Centre de Documentació i Educació Ambiental (CDEA) · **Col·labora:** Diputació de Barcelona Àrea d'espais naturals · **Edita:** Servei de Medi Ambient i Sostenibilitat de l'Ajuntament de Terrassa · **Disseny i maquetació:** Nexa Disseny Gràfic · **Fotografies:** arxiu CDEA · **Impressió:** Impremta Dit i Fet. **Han col·laborat en la redacció d'aquest número:** Màrius Massallé i Bainad (Regidor de Medi Ambient i Sostenibilitat de l'Ajuntament de Terrassa) · Salvador Pérez (Cap del CDEA) · Anna M. López (Tècnica del CDEA) · Francesc Sales (Alcalde del Municipi de Rellinars) · Susanna Carmona (Periodista) · Personal del parc · Consell Municipal de Medi Ambient i Sostenibilitat de l'Ajuntament de Terrassa.

Ajuntament de Terrassa

Medi Ambient i Sostenibilitat

Xarxa de Parcs Naturals
Diputació de Barcelona

Entrevista a Francesc Sales. alcalde del municipi de Rellinars.

“La descentralització del parc natural de Sant Llorenç del Munt i la serra de l’Obac n’hauria d’afavorir la diversificació i enriquir-ne la visió de conjunt”

Francesc Sales i Benítez, nascut a Barcelona el 1948, sempre ha estat professionalment vinculat al món del tèxtil. Va iniciar-se en la tasca política a l’Ajuntament de Rellinars l’any 1999 com a regidor sota les sigles d’ERC i fou nomenat alcalde el 2007. Actualment està jubilat, situació que li permet una completa dedicació a la tasca municipal.

Quina aportació fa Rellinars al territori del Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i la Serra de l’Obac?

Rellinars aporta prop de 700 ha, que no són moltes del total però sí una bona part, tenint en compte que es tracta d’un terme petit, de poc més de 18 km². I de fet, gairebé tot el paisatge de Rellinars està format pel paisatge de la serra de l’Obac per una banda i del parc de Montserrat per l’altra.

Creieu que el nivell d’influència que exerceix el Parc Natural respecte al municipi de Rellinars és destacable?

Fins ara la influència ha estat escassa perquè hi ha hagut poca implicació del municipi, però ens agradaria solucionar-ho perquè Rellinars és un bon punt de sortida i arribada dels itineraris del Parc.

L’entorn natural del Parc disposa d’una àmplia varietat paisatgística. Des de la perspectiva de la zona de la serra de l’Obac, quines característiques penseu que val la pena destacar-ne?

La zona de l’Obac i, sobretot, la part de Rellinars tenen una tipologia de bosc, sòl i geologia que permet connectar molt bé la visió més prelitoral i vallesana de la part de Sant Llorenç amb la interior i la del Pla de Bages.

Voldríem conèixer l’opinió municipal respecte a l’actual model de gestió del Parc com a espai natural.

La gestió actual sembla que busca la descentralització, la qual cosa ens sembla molt convenient per tal d’evitar alguns dels problemes que s’han presentat des de la constitució del Parc, com ara la massificació d’algunes zones. La descentralització també hauria d’afavorir la diversificació i enriquir la visió de conjunt del Parc. Tot i així caldria, a nivell general, definir més bé les competències pròpies del Parc i les municipals quant a plans, usos, programes, etc., la qual cosa podria millorar-ne la gestió.

La divulgació dels espais naturals protegits sovint crea divergències.

Quin punt de vista o valoració es fa des d’un petit municipi com Rellinars de la projecció d’un entorn natural com el parc natural de Sant Llorenç?

El parc natural de Sant Llorenç ha estat sempre un parc molt local, molt enfocat a la vessant vallesana i a l’Àrea Metropolitana. Considerem que un municipi petit com Rellinars pot servir, en primer lloc, de referència d’altres formes de vida al visitants de les zones metropolitanes més massificades i urbanes com el propi Vallès i el Baix Llobregat; i també obrir la porta als visitants de les comarques més properes de l’interior, com el Bages i l’Anoia que, a vegades, recorren a parcs i zones molt més allunyades sense conèixer la riquesa d’allò que tenen a prop.

El municipi de Rellinars està situat a la Comarca del Vallés Occidental. El terme té una extensió de 18,04 km² i una població de 700 habitants.

Llocs d’interès remarcables:

- Les Fonts de Rellinars
- L’Església Vella
- Ruta de les Barraques de Viña

Per més informació:

Ajuntament de Rellinars
Pl. Ajuntament, s/n · 08299 Rellinars
Telèfon: 93 834 50 00
www.rellinars.cat

La Ruta dels Bandolers

La ruta dels bandolers és una de les sortides al Parc Natural de St. Llorenç que promou i ofereix el Servei de Medi Ambient a través del Programa integrat d’educació ambiental, i se n’encarrega l’empresa CIMA. En concret, aquesta activitat es du a terme a la zona de la Casa Nova de l’Obac i està adreçada a tothom, petits i grans, ja que en cada cas els continguts i l’itinerari que se segueix s’adeqüen al grup.

És un itinerari guiat per les carenes de l’Obac fins al famós camí ral de Barcelona a Manresa. Durant el camí es relataran parts de la història i de la llegenda del bandoler Capablanca i es faran explicacions sobre el fet que les característiques físiques i socials del massís van afavorir les activitats bandoleres durant l’edat moderna.

Els objectius que es pretenen assolir són que els visitants coneguin el llegat històric del parc i algunes de les seves llegendes, i sobretot que descobreixin el parc com a entorn natural proper a la nostra ciutat.

La durada és d’un matí i al final s’ofereix la projecció de l’audiovisual La Megafada al Centre Cultural de la Casa Nova de l’Obac.

Espectacle de contes i llegendes

Data: 14 de desembre de 2008

Horari: d’11 a 13 h

Lloc: Casanova de l’Obac

Adreça: ctra. B-122, km 10

Població: Terrassa - Vacarisses

Organitzador: Cesc Serrat

Contacte: 938 317 300

p.santllorenç.estena@diba.cat

Accés: gratuït · **Tipus públic:** general

Descripció activitat: recital de contes i llegendes de St. Llorenç per a la mainada.

Fauna. Vidriol *Anguis fragilis*

El vidriol, també anomenat serp de vidre per la fragilitat de la cua, noia de serp perquè se'l considera com una cria de serp, lliseta pel tacte de la seva pell i, encara, d'altres maneres, és un llargardaix sense potes i de cos cilíndric, que pot arribar a fer com a màx. uns 50 cm de llarg. Té la cua llarga, lleugerament més curta que el conjunt format pel cap i el tronc; però sovint la té més curta perquè després de trencar-se i separar-se del cos es regenera poc. El vidriol, com fan moltes sargantanes i llargardaixos però cap serp, quan se sent en perill per l'atac d'un possible depredador allibera la cua. No la fa caure qui l'agafa, sinó que té un mecanisme muscular destinat al seu despreniment. La cua despresada manté el moviment durant un temps durant el qual pot atraure l'atenció del possible depredador, cosa que pot permetre la fugida del que queda de vidriol. A diferència de les serps, el vidriol, com correspon a un llargardaix, té parpelles mòbils que li permeten tancar els ulls i, a banda i banda de la part posterior del cap, un parell de conductes auditius petits i curts, els orificis d'entrada dels quals es troben en un plec de la pell que és difícil de veure. El color dels vidriols és variable, bru, gris, vermellós... Les femelles tenen sovint una línia fosca que segueix la columna vertebral, els costats i el ventre foscos, els mascles són de coloració més uniforme, però poden tenir taques blaves. Els vidriols s'alimenten sobretot de llimacs, cosa que fa que siguin especialment abundants als llocs humits, com ara els boscos de ribera. Destaquen per seva longevitat. S'han citat casos de 54 anys de supervivència en captivitat. Els vidriols mascles lluiten ferotgement durant l'època d'aparellament.

Flora. Carlet de Mura *(Hygrophorus russula)*

Bolet comestible de l'ordre de les tricolomatals. Bolet gran, de 8 a 15 cm, primer convex, després aplanat i finalment una mica deprimit, amb el marge involut de jove, i més tard incurvat. La cutícula, que és parcialment separable, és llisa i lleugerament llistada, viscosa en temps humit, de color rosat i tacada de vermell vinós, més fosca al centre. El marge és més clar i es taca de groc crom. Làmines adnades, de color blanc, tacades lleugerament de vermell vinós. Esporada de color blanc, peu robust, cilíndric, una mica atenuat i, a vegades, corbat. És sec, llis o una mica esquamos, de color blanc; es taca de vermell, com el barret. Carn abundant, compacta, fibrosa al peu, de color blanc, olor suau i gust dolç, a vegades una mica amargant. Viu associat a planifolis, bàsicament alzines, en tota mena de sòls, amb preferència als bàsics i als neutres. Fructifica a la tardor, generalment en "clapades" de nombrosos exemplars, que reben el nom d'escarleteres. És comú; es troba més abundantment en els alzinars calcícoles litorals i muntanyencs. És un bon comestible, millor per acompanyar que per menjar-lo sol, perquè la seva carn absorbeix els sabors del plat. És adequat per ser cuinat amb totes les carns, però el plat més tradicional és el que s'elabora amb vedella.

Per a un Nadal responsable i sostenible:
Dins el Parc Natural està prohibit tallar i desarrelar la vegetació. Cal preservar l'equilibri ecològic d'aquest espai protegit.
No es poden tallar arbres, ni arbustos, ni es pot agafar molsa.
Per fer el pessebre i guarnir la llar, utilitzem altres materials adients.

Font Negra

Des del poble de Mura, seguirem la carretera que va a Rocafort. En ésser al lloc anomenat Molí del Mig, baixarem a la riera i continuarem el camí que, revoltant el casal de Cal Migueló, surt al torrent dels Codolosos. Seguirem uns passos torrent amunt i agafarem un camí i a la nostra dreta, que puja a la Casa de la Vila. Aquesta font sols dóna aigua durant la temporada de pluja.

Extret del llibre 70 fonts de Sant Llorenç del Munt i l'Obac, E. Grau i F. Vancells. El Cau Ple de Lletres Editorial, Terrassa, 1997.

25 anys d'activitat!

Celebrem els 25 anys de l'activitat "Coneguem els nostres parcs". L'objectiu és donar a conèixer aquests espais naturals per mitjà de l'educació ambiental amb la participació activa de moltes escoles. El passat 29 de novembre es va celebrar amb una festa a la Casanova de l'Obac.

Sí estàs interessat en rebre aquest butlletí posa't en contacte amb el CDEA, c. Cisterna, 39 baixos 2a · 08221 Terrassa · tel. 93 780 89 00 · cdea@terrassa.cat

Ajuntament de Terrassa

Medi Ambient i Sostenibilitat

www.mediambient.terrassa.cat